ਮੁੱਖ ਸੂਚਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨ

ਬਨਾਮ

ਗੁਜਰਾਤ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹੋਰ।

(2020 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1966-1967)

04 ਮਾਰਚ, 2020

[ਆਰ. ਬਨੂਮਤੀ, ਏ.ਐੱਸ. ਬੋਪੰਨਾ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ੀਕੇਸ਼ ਰਾਏ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਸੂਚਨਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 2005-ਧਾਰਾ 19-ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਿਯਮ, 1993- 149 ਤੋਂ 154 - ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 2 ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨਾ - ਜਨਤਕ ਸੂਚਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2 ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 151 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਕਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਵੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਯਮ, 1993 ਦੇ ਨਿਯਮ 149 ਤੋਂ 154 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ - ਇਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। – ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੁੱਖ ਸੂਚਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜਨਤਕ ਸੂਚਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2 - ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 1-ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 1 ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ। 2-ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਮੁੱਖ ਸੂਚਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਖਾਸ ਖੇਤਰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਲਟਰਾ-ਵਾਇਰ ਨਹੀਂ ਐਲਾਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਭੰਬਲਭੂਸੇ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2 ਨੂੰ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਕਿਹਾ ਗਿਆਃ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨਾ ਤਾਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਜਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਦੇਣ' ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਰੋਕਦੇ ਹਨ-ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਆਰ. 151 ਕਿਸੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ/ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ/ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੰਗਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਜੋ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਪਰ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਭਿਆਸ ਜਾਂ ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ, ਆਦਿ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ - ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਸੰਗਤਤਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦਾ ਓਵਰਰਾਈਡਿੰਗ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। – ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਧੀ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਨਿਆਂਇਕ ਪੱਖ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ/ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ, ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ,

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾਃ 1. ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਰੂਲਜ਼, 1993 ਦੇ ਨਿਯਮ 151 ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਵਲ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ/ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮ ਕਿਸੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਪੱਖ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕਦੇ। ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੰਗਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਅਰਜ਼ੀ/ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਧਾਰ ਦੱਸਣ ਲਈ ਤੀਜੀ ਧਿਰ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸ਼ੁੱਧ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮੰਗੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਟਰੱਸਟੀ ਵਜੋਂ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਨੂੰ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਨਿੱਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਬੇਕਾਬੂ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵੇਗੀ। ਜੇ ਧਾਰਾ 225 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮ ਉਕਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਧੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਕਤ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਪਾਲਣ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਛੱਡਿਆ ਜਾਂ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ-ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 27][482- ਐੱਚ; 483- ਏ-ਡੀ]

2. ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਖੁਦ ਸੰਸਥਾਗਤ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੀਮਤ ਵਿੱਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਸਰਵੋਤਮ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਗੁਪਤਤਾ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਹੁਤ ਸੌਖੀ ਹੈ-ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੰਗਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਲੋੜੀਂਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਫੀਸ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ/ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਖਲ ਕਰਨਾ। ਨਿਆਂਇਕ ਪੱਖ ਤੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਦੀ "ਨਿੱਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ" ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟਾਈਟਲ ਕੇਸ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਆਦਿ। ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੰਗਣ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। [ਪੈਰਾ 28][483- ਈ-ਐੱਫ]

3. ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 227 ਅਧੀਨ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਜੇਕਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਰਗੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਤੋਂ ਰਿਕਾਰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਰਦਾਤਿ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਰਿਟਰਨ ਵਿੱਚ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤੇ ਵੇਰਵੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗਿਰੀਸ਼ ਰਾਮਚੰਦਰ ਦੇਸ਼ਪਾਂਡੇ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਸੂਚਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (2013) 1 ਐਸ. ਐਸ. ਸੀ. 212 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਰਿਟਰਨ ਵਿੱਚ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵੇਰਵਾ ਨਿੱਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ ਜੋ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਵੱਡਾ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਅਜਿਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੰਗਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। [ਪੈਰਾ 29][483- ਜੀ-ਐੱਚ; 484- ਏ-ਬੀ]

4. ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦਿ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਆਰ. ਐਸ. ਮਿਸ਼ਰਾ (2017) 244 ਡੀ. ਐਲ. ਟੀ. 179 ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮ ਇੱਕ ਵਿਧੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਾਣਕਾਰੀ/ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ/ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਖਲ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। [ਪੈਰਾ 32][486-ਈ]

5. ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇਗੀ।

ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਸਮੇਤ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਾਧਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਨਿਯਮਤ ਅੰਤਰਾਲਾਂ 'ਤੇ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ ਪਵੇ। ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਸਵੈ-ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਖੁਲਾਸਾ ਸੂਚਨਾ ਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਸਬੰਧਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਲੰਬਿਤ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 235 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼. ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤਬਾਦਲੇ, ਤਾਇਨਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀਆਂ ਉੱਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਉੱਤੇ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਗੁਪਤਤਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਸਹੀ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ/ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ/ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਅਜਿਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਸੰਭਵ ਅਨੁਪਾਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵੇ।

[ਪੈਰਾ 33][486- ਐੱਫ ਐੱਚ; 487- ਏ ਬੀ]

6. ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਸਿਰਫ ਸੂਚਨਾ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਐਕਟ, 2002 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ। ਜੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਰਥ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜੋ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਸੂਚਨਾ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਐਕਟ, 2002 ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।
[ਪੈਰਾ 37][488- ਈ-ਐੱਫ]

7. ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 151 ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਇੱਕ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਦੇਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਅਸੰਗਤਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨਾ ਤਾਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਜਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਰੋਕਦੇ ਹਨ। ਫ਼ਰਕ ਸਿਰਫ਼ ਦੂਰ ਤੱਕ ਹੈ

ਅਰਜ਼ੀ/ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਜਾਂ ਫੀਸਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਆਦਿ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ। ਚਿੰਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਸੰਗਤਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 151 ਉੱਤੇ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦਾ ਕੋਈ ਓਵਰਰਾਈਡਿੰਗ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 38] [488- ਜੀ-ਐੱਚ; 489- ਏ]

8. ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈਃ-

(I)ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 151, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ/ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ/ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੰਗਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਪਰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਅਭਿਆਸ ਜਾਂ ਫੀਸਾਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਆਦਿ ਵਜੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ. ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਸੰਗਤਤਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦਾ ਓਵਰਰਾਈਡਿੰਗ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

(ii) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਧੀ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਨਿਆਂਇਕ ਪੱਖ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ/ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ, ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। [ਪੈਰਾ 43][490-ਐੱਫ ਐੱਚ; 491- ਏ-ਬੀ]

ਕੇਂਦਰੀ ਲੋਕ ਸੂਚਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਬਨਾਮ ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਅਗਰਵਾਲ 2019 (16) ਸਕੇਲ 40; ਇੰਸਟੀਟਿਊਟ ਆਵ੍ ਕੰਪਨੀਜ਼ ਸੈਕ੍ਰੇਟਰੀਜ਼ ਆਵ੍ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਪਾਰਸ ਜੈਨ (2019) ਐੱਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐੱਸਸੀ 764; ਗਿਰੀਸ਼ ਰਾਮਚੰਦਰ ਦੇਸ਼ਪਾਂਡੇ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਸੂਚਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਹੋਰ। (2013) 1 ਐਸਸੀਸੀ 212: [2012] 8 ਐਸਸੀਆਰ 1097- ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ.
ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਬਨਾਮ ਆਰ ਐਸ ਮਿਸ਼ਰਾ (2017) 244 ਡੀਐਲਟੀ 179-ਮਨਜ਼ੂਰ. ਰਾਜ ਲੋਕ ਸੂਚਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ (ਸਥਾਪਨਾ) ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਸੂਚਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (ਡਬਲਯੂ.ਪੀ.2013 ਦੇ ਨੰ.26763 ਮਿਤੀ 09.01.2019)-ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ.

ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ਼ ਚਾਰਟਰਡ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟਸ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਸ਼ੈਨਕ ਐਚ. ਸੱਤਿਆ ਅਤੇ ਹੋਰ। (2011) 8 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 781: [2011] 14 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 328; ਆਰ. ਐਸ. ਰਘੁਨਾਥ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ (1992) 1 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 335: [1991] 1 ਸਪਲਿ. ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 387-'ਤੇ ਨਿਰਭਰ.

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਰੈਫਰੈਂਸ

2019 (16) ਸਕੇਲ 40	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 9
[2012] 8 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 1097	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 29
[2011] 14 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 328	ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ	ਪੈਰਾ 30
[1991] 1 ਪੂਰਕ. ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 387	ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ	ਪੈਰਾ 36

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾਃ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2020 ਦਾ 1966-1967.

ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 13.03.2014 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਲੈਟਰਜ਼ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2013 ਦਾ 1348 ਸਪੈਸ਼ਲ ਸਿਵਲ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਨੰ. 2013 ਦੇ 7880.

ਏ.ਐਨ.ਐਸ. ਨਾਡਕਰਨੀ, ਏ. ਐਸ. ਜੀ. (ਏ.ਸੀ.).

ਪ੍ਰੀਤੇਸ਼ ਕਪੂਰ, ਸੀਨੀਅਰ. ਵਕੀਲ, ਸਾਲਵਾਡੋਰ ਐਸ. ਰੈਬੇਲੋ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਸੁਹਾਸਿਨੀ ਸੇਨ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਏ. ਰਾਓਲ, ਨੀਲੇਸ਼ਵਰ ਪਵਨੀ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਰੀਆ ਸੋਨੀ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਅਕਾਂਸ਼ਾ ਜੈਨ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਿਵਿਕਾ ਅਗਰਵਾਲ, ਅਰਵਿੰਦ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਕਬੀਰ ਹਾਥੀ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਿਖਾ ਸੰਧੂ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਸਾਧਨਾ ਸੰਧੂ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਜੇਸਲ ਵਾਹੀ, ਅਨਿਰੁੱਧ ਪੀ. ਮੇਈ, ਏ. ਰਾਜਾਰਾਜਨ, ਸੰਜੀਵ ਕੇ. ਚੌਧਰੀ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਭੂਸ਼ਣ, ਪ੍ਰਣਵ ਸਚਦੇਵਾ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਨੇਹਾ ਰਾਠੀ, ਜਤਿਨ ਭਾਰਦਵਾਜ, ਰਾਹੁਲ ਗੁਪਤਾ, ਮੈਸਰਜ਼ ਐਲਿਸ ਰਾਜ, ਵਕੀਲ। ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ

ਆਰ. ਭਾਨੂਮਥੀ, ਜੇ.

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਬਿੰਦੂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਏ ਬਿਨਾਂ ਸੂਚਨਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ।

3. ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਖੇਪ ਤੱਥ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨਃ-

ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ. 2 ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 05.04.2010 ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਕੇਸਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੀ-2003 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰ. 5517 ਅਤੇ 1989 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰ. 8072 ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ। ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਮਿਤੀ 29.04.2010 ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ, ਜਨਤਕ ਸੂਚਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ. 2 ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ

ਮੁੱਖ ਸੂਚਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹੋਰ।

[ਆਰ. ਭਾਨੂਮਤੀ, ਜੇ.]

"ਡਿਪਟੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ" ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਫੀਸ ਦੇ ਨਾਲ 3/- ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਫੀਸ ਸਟੈਂਪ ਲਗਾਉਣ 'ਤੇ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ' ਤੇ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਅਰਜ਼ੀ. ਇਹ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਰੂਲਜ਼, 1993 ਦੇ ਨਿਯਮ 151 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਉਕਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਹਲਫਨਾਮਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਰੂਲਜ਼, 1993 ਦੇ ਨਿਯਮ 149 ਤੋਂ 154 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

4. ਪੀੜਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ. 2 ਨੇ ਸੂਚਨਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ 2010 ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ. 84 ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ "ਆਰਟੀਆਈ ਐਕਟ") ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਿਤੀ 04.08.2010 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮ, 1993 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਕਲਪਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਉਪਾਅ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਅਤੇ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕੋਈ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਮੁਹੱਈਆ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ।

5. ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਫਿਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੁੱਖ ਸੂਚਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ 2010-11 ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1 437 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ. ਜਵਾਬ ਨੰਬਰ. 1- ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣਾ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 149 ਤੋਂ 154 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹਨ ਜੋ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਰਜ਼ੀ/ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਾਰਾਂ ਲਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਅਦਾਲਤ ਫੀਸ ਦੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਦੇ ਨਾਲ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ (ਸੀਸੀ ਸੈਕਸ਼ਨ) ਫ਼ਰਮਾਨ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ 02.07.2010 ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ. 2 ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ. 2 ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਸੂਚਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮੁੱਖ ਸੂਚਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਸੀਆਈਸੀ) ਅੱਗੇ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 (2) ਅਤੇ 22 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੁੱਖ ਸੂਚਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਿਤੀ 04.04.2013 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜਨਤਕ ਸੂਚਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ. 2 ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ।

6. ਮੁੱਖ ਸੂਚਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ. 1 ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ 2013 ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਿਵਲ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ. 7880 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ 11.10.2013 ਨੂੰ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਚਾਰ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਅਤੇ ਵੈਧਤਾ ਅਤੇ ਆਰਟੀਆਈ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ. 2 ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਅੰਤਿਮ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਪੜ੍ਹਾਅ' ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ. 1 ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

7. ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1-High ਕੋਰਟ ਨੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ 2013 ਦੀ ਲੈਟਰਜ਼ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1348 ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 149 ਤੋਂ 154 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਪੀ ਕਰਨ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਦੀ ਮੋਹਰ ਦੇ ਨਾਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਹਲਫਨਾਮਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਲੈਟਰਜ਼ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖੇਤਰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਲਟਰਾ-ਵਾਇਰ ਨਹੀਂ ਐਲਾਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਭੰਬਲਭੂਸੇ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ 'ਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਬਿਨੈਕਾਰ (ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ. 2) ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਖਲ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਰਟੀਆਈ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਮੁੱਖ ਸੂਚਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਲੋਂ ਕਾਪੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

8. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸਾਰੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਸ਼੍ਰੀ ਆਤਮਾਰਾਮ ਐਨ.ਐਸ.ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਨਾਡਕਰਨੀ, ਵਧੀਕ ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ (ਏ. ਐੱਸ. ਜੀ.) ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਐਮਿਕਸ ਕਿਊਰੀ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਜਿਸ ਲਈ ਏ. ਐੱਸ. ਜੀ. ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਨਾਡਕਰਨੀ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 225 ਅਤੇ ਸੂਚਨਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 28 ਤਹਿਤ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ।

9. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਪ੍ਰੀਤੇਸ਼ ਕਪੂਰ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 (2) ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਮੁੱਖ ਸੂਚਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹੋਰ।

[ਆਰ. ਭਾਨੂਮਤੀ, ਜੇ.]

ਮੰਗੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਦੱਸੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਆਰਟੀਆਈ ਐਕਟ ਅਤੇ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮ, 1993 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੀ ਅਸੰਗਤਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਅਤੇ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਅਸੰਗਤਤਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਦੋਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਸੁਰਤਾਪੂਰਨ ਨਿਰਮਾਣ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਜਾਂ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਟਕਰਾਅ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲੇ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਫਿਲਹਾਲ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਣਗੇ। ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 225 ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਰੁਕਾਵਟ ਧਾਰਾ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾੜ ਦੇਣਗੇ। ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕੇਂਦਰੀ ਲੋਕ ਸੂਚਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਬਨਾਮ ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਅਗਰਵਾਲ 2019 (16) ਸਕੇਲ 40 ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। 10. ਦਖ਼ਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਭੂਸ਼ਣ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਨਾਲ ਦੂਜੇ ਪੱਖਾਂ ਦੀ ਨਿੱਜਤਾ/ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਜਾਂ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ 'ਤੇ ਪੱਖਪਾਤੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਪ੍ਰੀਤੇਸ਼ ਕਪੂਰ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਭੂਸ਼ਣ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 151 ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 (2) ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ ਅਤੇ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਜਨਤਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ/ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਨਿਯਮਾਂ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਰਾਹੀਂ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਸਾਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਵਿੱਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਦੀ ਗੈਰ-ਰੁਕਾਵਟ ਧਾਰਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, "ਜਨਤਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ" ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਟਕਰਾਅ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਉੱਤੇ ਹਾਵੀ ਹੋਣਗੇ। ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇੰਸਟੀਟਿਊਟ ਆਵ੍ ਕੰਪਨੀਜ਼ ਸੈਕ੍ਰੇਟਰੀਜ਼ ਆਵ੍ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਪਾਰਸ ਜੈਨ 2019 ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 764 ਅਤੇ ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਅਗਰਵਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਜਤਾਇਆ।

11. ਗੁਜਰਾਤ ਦੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1- ਉੱਚ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਅਨਿਰੁੱਧ ਪੀ. ਮੇਈ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮ 149 ਤੋਂ 154 ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਦੇ ਉਲਟ ਕੁਝ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਨਿਯਮ 151 ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ. 2 ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ, 1993 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਲਈ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ. 2 ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਹਲਫਨਾਮਾ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧਾਰਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 151 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਉਪਾਅ ਉਪਲਬਧ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੁੱਖ ਸੂਚਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

12. ਸ਼੍ਰੀ ਨਾਡਕਰਨੀ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਐਮਿਕਸ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 225 ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਲੋੜੀਂਦੇ ਫੀਸਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਢੰਗ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ. ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਉਹ ਵੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਅਜਿਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ/ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਜਬ ਅਧਾਰ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸੂਚਨਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਸੰਗਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਦਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਉੱਤੇ ਓਵਰਰਾਈਡਿੰਗ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ, ਪਰ ਜੇ ਅਸੰਗਤਤਾਵਾਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਓਵਰਰਾਈਡ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਵੀ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਨਿਆਂ ਮਿੱਤਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਪੱਖ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਫੀਸ ਨਾਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਅਧਾਰ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਪੱਖ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਐਮਿਕਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਮੁੱਖ ਸੂਚਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹੋਰ।

[ਆਰ. ਭਾਨੂਮਤੀ, ਜੇ.]

ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ. ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਆਰ. ਐਸ. ਮਿਸ਼ਰਾ (2017) 244 ਡੀ. ਐਲ. ਟੀ. 179 ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕਰਨਾਟਕ ਸੂਚਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਲੋਕ ਸੂਚਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ 2008 ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਡਬਲਯੂ. ਪੀ. (ਸੀ) ਨੰਬਰ. 9418 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵੱਲ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਦਵਾਨ ਐਮਿਕਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਨਿਰੰਤਰ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ, 2013 ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਧੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਧੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

13. ਅਸੀਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ' ਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨੁਕਤੇ ਉੱਠਦੇ ਹਨਃ-

(i)ਕੀ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਿਯਮ, 1993 ਦੇ ਨਿਯਮ 151 ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਮੰਗਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜੋ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਸੰਗਤਤਾ ਤੋਂ ਪੀੜ੍ਹਤ ਹੈ?

(ii) ਜਦੋਂ ਸੂਚਨਾ/ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਦੋ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਹਨ-ਇੱਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਸੰਗਤਤਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਕੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ/ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?

14. ਸੂਚਨਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਐੱਫ) "ਸੂਚਨਾ" ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ-

2. ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ. - - ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ,

(ਐੱਫ) "ਜਾਣਕਾਰੀ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਮੈਮੋ, ਈ-ਮੇਲ, ਰਾਏ, ਸਲਾਹ, ਪ੍ਰੈੱਸ ਰੀਲੀਜ਼, ਸਰਕੂਲਰ, ਆਰਡਰ, ਲੌਗਬੁੱਕ, ਕੰਟਰੈਕਟ, ਰਿਪੋਰਟਾਂ, ਕਾਗਜ਼ਾਤ, ਨਮੂਨੇ, ਮਾਡਲ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਗਈ ਡਾਟਾ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿੱਜੀ ਸੰਸਥਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਿਸ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

15. ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਐੱਚ) "ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ" ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਵਿੱਚ "ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਐੱਚ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ-

2. ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ. - - ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ,

"ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕੋਈ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਸਵੈ-ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਜੋ ਸਥਾਪਤ ਜਾਂ ਗਠਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ,

(ਏ) ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ;
(ਬੀ) ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ;
(ਸੀ) ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ;
(ਡੀ) ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ,
ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ-

(i) ਮਲਕੀਅਤ, ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਜਾਂ ਕਾਫ਼ੀ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਸਥਾ;
(ii) ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਗਠਨ, ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੰਡਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ;

16. ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਆਈ) "ਰਿਕਾਰਡ" ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (ਜੇ) "ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ" ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 2 (ਆਈ) ਅਤੇ 2 (ਜੇ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨਃ-

2. ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ.
(i) "ਰਿਕਾਰਡ" ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ
-(i) ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਖਰੜੇ ਅਤੇ ਫਾਈਲ;
(ii) ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਕੋਈ ਮਾਈਕਰੋਫਿਲਮ, ਮਾਈਕਰੋਫਿੱਚ ਅਤੇ ਨਕਲ ਕਾਪੀ;
(III)ਅਜਿਹੀ ਮਾਈਕਰੋਫਿਲਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਚਿੱਤਰ ਜਾਂ ਚਿੱਤਰਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਜਨਨ (ਭਾਵੇਂ ਵੱਡਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ) ਅਤੇ
(iv) ਕੰਪਿਊਟਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਪਕਰਣ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ;

ਮੁੱਖ ਸੂਚਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹੋਰ।

[ਆਰ. ਭਾਨੂਮਤੀ, ਜੇ.]

(ਜੇ) "ਸੂਚਨਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਹੁੰਚਯੋਗ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜੋ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ-

(I)ਕੰਮ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ, ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ;
(ii) ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਜਾਂ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਨੋਟਸ, ਐਬਸਟਰੈਕਟ ਜਾਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਲੈਣਾ;
(III)ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਮੂਨੇ ਲੈਣਾ;
(Iv)ਡਿਸਕੇਟ, ਫਲਾਪੀ, ਟੇਪ, ਵੀਡੀਓ ਕੈਸੇਟ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਮੋਡ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਪ੍ਰਿੰਟਆਉਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕੰਪਿਊਟਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਪਕਰਣ ਵਿੱਚ ਸਟੋਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ;

17. ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 (1) ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਤੋਂ ਛੋਟ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸੂਚਨਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 (1) (ਏ) ਤੋਂ 8 (1) (ਜੇ) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਅਪਵਾਦਾਂ ਜਾਂ ਛੋਟਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 (1) ਦੀਆਂ ਦਸ ਧਾਰਾਵਾਂ ਹਨ। ਧਾਰਾ 8 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਅਜਿਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਜਾਂ ਅਖੰਡਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰੇਗੀ। ਖੰਡ (ਅ) ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਸ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਖੰਡ (ਜੀ) ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੰਸਦ ਜਾਂ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੇ ਹਨ; ਖੰਡ (ਡੀ) ਵਪਾਰਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਰਾਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਬੌਧਿਕ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਖੰਡ (ਈ) ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਕਿ ਵੱਡਾ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਅਜਿਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਦੀ ਵਾਰੰਟ ਦਿੰਦਾ ਹੈ; ਖੰਡ (ਐੱਫ) ਕਿਸੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਭਰੋਸੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ' ਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ; ਖੰਡ (ਜੀ) ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਜਾਂ ਸਰੀਰਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਉਂਦੀ

18. ਕੇਂਦਰੀ ਲੋਕ ਸੂਚਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਬਨਾਮ ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਅਗਰਵਾਲ 2019 (16) ਸਕੇਲ 40 ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸੂਚਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੀ. ਪੀ. ਆਈ. ਓ., ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਨਿੱਜਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 (1) (ਈ) ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਅਗਰਵਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਉੱਤੇ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁੱਦਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮ ਬਨਾਮ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਧਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।

19. ਆਰਟੀਕਲ 124 ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ 124 ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜੱਜ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 145 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ, ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ, ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ, ਆਮ ਤੌਰ' ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 145 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ "ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮ" ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ XIII ਦਲੀਲਾਂ, ਫੈਸਲਿਆਂ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ, ਹੁਕਮਾਂ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ, ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਦੇਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਅਤੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਵੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ "ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ" ਅਨੁਸਾਰ ਉਚਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਫੀਸਾਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ XIII ਨਿਯਮ 2 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਜੋ ਕੇਸ, ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਲੰਬਿਤ ਹੈ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਚੰਗੇ ਕਾਰਨ' ਤੇ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ XIII ਨਿਯਮ 1 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵੀ, ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਚੰਗਾ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

20. ਆਰਟੀਕਲ 216 ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜੱਜ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ।

ਮੁੱਖ ਸੂਚਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹੋਰ।

[ਆਰ. ਭਾਨੂਮਤੀ, ਜੇ.]

ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 225 ਆਦੇਸ਼ਾਂ/ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ/ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਨਿਆਂਇਕ ਪੱਖ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 225 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 28 ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਨੇ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਹਨ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਪੱਖ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਏ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

21. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਚਿੰਤਤ ਹਾਂ। ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਲਈ ਧਿਰਾਂ ਅਤੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 149 ਤੋਂ 154 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਦੀ ਮੋਹਰ ਨਾਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼/ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ/ਆਦੇਸ਼ਾਂ/ਫੈਸਲਿਆਂ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 151 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ/ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਹਲਫਨਾਮਾ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਅਧਾਰ ਦੱਸੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਲੋੜੀਂਦੇ ਹਨ। ਨਿਯਮ 151 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ -

"151. ਕਾਰਵਾਈ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਕਾਪੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ; ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਅਰਜ਼ੀ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਵਲ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਧਿਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਜਾਂ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਸੰਘ ਦੀ ਸਰਕਾਰ, ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਰਾਜ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

22. ਸਿੱਖਿਅਤ ਨਿਆਂ ਮਿੱਤਰ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ/ਫੈਸਲਿਆਂ/ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਾਰੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਾਰਵਾਈ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਸਟੈਂਪ ਦੇ ਨਾਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਖਲ ਕਰਨ 'ਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ/ਫੈਸਲਿਆਂ/ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ

ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਲਗਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ/ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਜਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਸਿਰਫ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਵਾਜਬ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ/ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਗੇ। ਅਸੀਂ ਬੰਬਈ, ਗੁਜਰਾਤ, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਕਰਨਾਟਕ, ਮਦਰਾਸ ਅਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ/ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਨ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਪੱਖ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ/ਫੈਸਲਿਆਂ/ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣੀ ਪਵੇਗੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕਾਰਨ ਦੱਸਣਗੇ ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਲੋੜੀਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਦਾਲਤ ਫੀਸ ਦੀ ਮੋਹਰ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮ ਇਹ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਸਿਰਫ ਵਾਜਬ ਕਾਰਨ ਬਾਰੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣ 'ਤੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ/ਫੈਸਲਿਆਂ/ਆਦੇਸ਼ਾਂ/ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਨੂੰ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮ ਸਿਰਫ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ/ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਸ ਲਈ ਜਾਣਕਾਰੀ/ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 225 ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਸੰਗਤਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

23. ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰੀਤੇਸ਼ ਕਪੂਰ, ਸਿੱਖਿਆ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 (2) ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ/ਕਾਪੀਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਦੱਸਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 225 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸੰਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਸ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਿ ਧਾਰਾ 225 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ ਕਿਸੇ ਵੀ ਠੋਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਘਟਾ ਸਕਦੇ, ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਯਾਦਵ ਬਨਾਮ ਸਮੀਰ ਕੁਮਾਰ ਮਹਾਸੇਠ ਅਤੇ ਹੋਰ (2005) 3 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 601 ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ।

ਸਿੱਖਿਆ ਹੈ। ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਫਿਲਹਾਲ ਲਾਗੂ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਜਾਂ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਟਕਰਾਅ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ

ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਉੱਤੇ ਹਾਵੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੇ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਭੂਸ਼ਣ ਨੇ ਵੀ ਇਸੇ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ।

24. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਭੂਸ਼ਣ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਆਓ ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦੇਈਏ, ਜੋ ਮੋਟੇ ਤੌਰ' ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨਃ-

(ਏ) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ/ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਣਕਾਰੀ-ਦਲੀਲਾਂ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਆਧਾਰਾਂ ਦਾ ਮੈਮੋ;

(ਬੀ) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ, ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਨੋਟ, ਆਦਿ.

(ਸੀ) ਹੋਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਉੱਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਧੀਨ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਅਤੇ ਸਰਵਿਸ ਟੈਕਸ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ/ਮੰਗੇ ਗਏ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ;

(ਡੀ) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਪੱਖ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ. ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਸਟਾਫ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ, ਤਬਾਦਲੇ ਅਤੇ ਤਾਇਨਾਤੀ, ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸਟਾਫ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕੰਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ।

(ਈ) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ, ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਆਦਿ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ। ਅਤੇ
ਨਾਲ

(ਐੱਫ) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਜੱਜਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕੌਲਿਜੀਅਮ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਪੱਖ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ; ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਮੌਜੂਦਾ ਜੱਜਾਂ ਦੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ।

25. ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ (ਏ) (ਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਪੱਖ ਦੀ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ/ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਇਸ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ/ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ, ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੋਈ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ, ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਜਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ/ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਖਲ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਉਹ ਕਾਰਨ ਦੱਸ ਕੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਜਾਣਕਾਰੀ/ਕਾਪੀਆਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਪੱਖ 'ਤੇ . ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ (ਡੀ) (ਈ) ਅਤੇ (ਐੱਫ) ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮੁੱਖ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਹੈ, ਹੁਣ ਇਹ ਕੇਂਦਰੀ ਲੋਕ ਸੂਚਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਬਨਾਮ ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਅਗਰਵਾਲ 2019 ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। (16) ਸਕੇਲ 40.

26. ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ "ਹਰ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਵਿੱਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨ ਲਈ" ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਐਕਟ "ਇੱਕ ਸੂਚਿਤ ਨਾਗਰਿਕ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਗਣਰਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਸੂਚਿਤ ਨਾਗਰਿਕ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹੋਰ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨਾਲ ਸੰਭਾਵਿਤ ਟਕਰਾਅ ਪ੍ਰਤੀ ਚੇਤੰਨ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਕੁਸ਼ਲ ਸੰਚਾਲਨ ਅਤੇ ਸੀਮਤ ਵਿੱਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਸਰਬੋਤਮ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਗੁਪਤਤਾ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਇਕਸਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਇੱਕ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੰਗਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਰਫ਼ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ।

27. ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਰੂਲਜ਼, 1993 ਦੇ ਨਿਯਮ 151 ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਵਲ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ/ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ

ਮੁੱਖ ਸੂਚਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹੋਰ।

[ਆਰ. ਭਾਨੂਮਤੀ, ਜੇ.]

ਕਿਸੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਪੱਖ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ। ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੰਗਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਅਰਜ਼ੀ/ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਧਾਰ ਦੱਸਣ ਲਈ ਤੀਜੀ ਧਿਰ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸ਼ੁੱਧ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮੰਗੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਟਰੱਸਟੀ ਵਜੋਂ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਨੂੰ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਨਿੱਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਬੇਕਾਬੂ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵੇਗੀ। ਜੇ ਧਾਰਾ 225 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮ ਉਕਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਧੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਕਤ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਪਾਲਣ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਛੱਡਿਆ ਜਾਂ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ-ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

28. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਖੁਦ ਸੰਸਥਾਗਤ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੀਮਤ ਵਿੱਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਸਰਵੋਤਮ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਗੁਪਤਤਾ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਹੁਤ ਸੌਖੀ ਹੈ-ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੰਗਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਲੋੜੀਂਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਫੀਸ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ/ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਖਲ ਕਰਨਾ। ਨਿਆਂਇਕ ਪੱਖ ਤੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਦੀ "ਨਿੱਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ" ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟਾਈਟਲ ਕੇਸ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਆਦਿ। ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੰਗਣ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।

29. ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 227 ਅਧੀਨ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਜੇਕਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਰਗੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਤੋਂ ਰਿਕਾਰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਰਦਾਤਿ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਰਿਟਰਨ ਵਿੱਚ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤੇ ਵੇਰਵੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗਿਰੀਸ਼ ਰਾਮਚੰਦਰ ਦੇਸ਼ਪਾਂਡੇ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਸੂਚਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (2013) 1 ਐਸ. ਐਸ. ਸੀ. 212 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਰਿਟਰਨ ਵਿੱਚ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵੇਰਵਾ ਨਿੱਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ ਜੋ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਵੱਡਾ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਅਜਿਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਲੱਭਦੇ ਹੋਏ

ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੰਗਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿੰਨਾ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਸਵੀਕਾਰਨ, ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਹੋਵੇਗੀ।

30. ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਇਹ ਦੇਖਦਿਆਂ ਕਿ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਚਾਰਟਰਡ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਸ਼ੈਨਕ ਐਚ. ਸੱਤਿਆ ਅਤੇ ਹੋਰ (2011) 8 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 781 ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆਃ

"24. ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਲਿਆਉਣਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕੁਸ਼ਲ ਕੰਮਕਾਜ, ਸੀਮਤ ਵਿੱਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਸਰਵੋਤਮ ਵਰਤੋਂ, ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਗੁਪਤਤਾ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਆਦਿ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਬਰਾਬਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਹਨ। ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਕੁਰਬਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਰੋਧੀ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਲਮੇਲ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਲਿਆਉਣ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਕਿ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ, ਅਸਲ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ, ਹੋਰ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਜਾਂ ਇਸ ਉੱਤੇ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਕੁਸ਼ਲ ਕੰਮਕਾਜ, ਸੀਮਤ ਵਿੱਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਸਰਬੋਤਮ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਗੁਪਤਤਾ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਅਤੇ 4 ਪਹਿਲੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਸੈਕਸ਼ਨ 8,9,10 ਅਤੇ 11 ਦੂਜੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ।

25. ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 8 ਕੁਝ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਬਲਕਿ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਅਤੇ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਰ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਇੱਕ ਬਰਾਬਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰਬੰਧ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 4 (1) (ਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਾ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਿੱਚ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਧਾਰਾ 8 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਛੋਟਾਂ ਨੂੰ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਵਿਹਾਰਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨਗੇ ਤਾਂ ਜੋ ਹੋਰ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਆਪਣੇ ਟੀਚੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਵਧੀਆ ਸੰਤੁਲਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕੇ।

ਮੁੱਖ ਸੂਚਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹੋਰ।

[ਆਰ. ਭਾਨੂਮਤੀ, ਜੇ.]

31. ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋ ਵਿਧੀਆਂ ਮੌਜੂਦ ਹਨ i.e. ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ, ਭਾਰਤ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਬਨਾਮ ਆਰ. ਐਸ. ਮਿਸ਼ਰਾ (2017) 244 ਡੀ. ਐਲ. ਟੀ. 179 ਵਿੱਚ, ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਧੀ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। (2017) 244 ਡੀ. ਐਲ. ਟੀ. 179 ਵਿੱਚ, ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆਃ -

"53. ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਸਿਰਫ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪਹੁੰਚਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਡਬਲਯੂ.ਪੀ. (ਏ) 3530/2011 ਸਫ਼ਾ 22 ਦਾ 36 ਹੁਣ ਤੱਕ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ. ਨਾ ਤਾਂ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਜਨਤਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਧੂ ਸਾਧਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਸਕਣ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਕਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਯਕੀਨਨ ਜੇ ਉਕਤ ਨਿਯਮ, ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਹੁੰਚਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਦੇ ਢੰਗਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣ ਜਾਂ ਗੁਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ।

54. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅੱਗੇ ਇਹ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਵਿਧੀ ਰਾਹੀਂ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਾਰ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ।

55. ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਜੇ) ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਐਕਟ ਸਿਰਫ ਉਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜੋ 'ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ' ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਕਾਪੀਆਂ/ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. ਨਾ ਸਿਰਫ ਨਿਆਂਇਕ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀਆਂ 'ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ' ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਬਲਕਿ 'ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਨਹੀਂ' ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਸਿਰਫ਼ 'ਕਾਪੀ' ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਵੀ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕਰਣ ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ/ਸ਼ਾਖਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ ਪਵੇਗਾ।

56. ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹਨ ਜੋ ਉਕਤ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ, ਸੈਕਸ਼ਨ 4 (2) (3) ਅਤੇ (4) ਜੋ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਸਾਰ ਧਾਰਾ 7 (9) ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ "ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫਿੱਟ ਬੈਠਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪਾਬੰਦੀ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੇ ਇਹ "ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਅਸਪਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਦਲਦਾ ਹੈ"।

57. ਧਾਰਾ 4 (2) ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਅਤੇ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਾਧਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਨਿਯਮਤ ਅੰਤਰਾਲਾਂ' ਤੇ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰੰਤਰ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਜਨਤਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਸਕੇ। [ਅੰਡਰਲਾਈਨਿੰਗ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ]

ਇਸੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਾਜ ਲੋਕ ਸੂਚਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ (ਸਥਾਪਨਾ) ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਸੂਚਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ 2013 ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ.26763 ਮਿਤੀ 09.01.2019 ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਸੀ।

32. ਅਸੀਂ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਜਦੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮ ਇੱਕ ਵਿਧੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਾਣਕਾਰੀ/ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ/ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਖਲ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

33. ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਸਮੇਤ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਾਧਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਨਿਯਮਤ ਅੰਤਰਾਲਾਂ 'ਤੇ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਸਹਾਰਾ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਸਵੈ-ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਖੁਲਾਸਾ ਸੂਚਨਾ ਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਸਬੰਧਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਲੰਬਿਤ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 235 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤਬਾਦਲੇ, ਤਾਇਨਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀਆਂ ਉੱਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵੀ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਮੁੱਖ ਸੂਚਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹੋਰ।

[ਆਰ. ਭਾਨੂਮਤੀ, ਜੇ.]

ਵੈੱਬਸਾਈਟ. ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਗੁਪਤਤਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਸਹੀ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ/ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ/ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਅਜਿਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਸੰਭਵ ਅਨੁਪਾਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵੇ।

34. ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਸਰਕਾਰੀ ਗੁਪਤ ਕਾਨੂੰਨ, 1923 ਅਤੇ ਫਿਲਹਾਲ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਧਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਅਸੰਗਤ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਣਗੇ। ਸਿੱਖਿਆ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 151 ਤਹਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੰਗਣ ਦੇ ਆਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਆਰਟੀਆਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 (2) ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਲਟ ਹੈ ਅਤੇ ਆਰਟੀਆਈ ਐਕਟ ਅਤੇ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਆਰਟੀਆਈ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਜਾਂ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਟਕਰਾਅ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਆਰਟੀਆਈ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

35. ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਦੀ ਗ਼ੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ, ਤਿੰਨ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈਃ-(i) ਸਰਕਾਰੀ ਗੁਪਤ ਕਾਨੂੰਨ, 1923; ਅਤੇ (ii) ਫਿਲਹਾਲ ਲਾਗੂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ; ਜਾਂ (iii) ਇਸ ਐਕਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਕੋਈ ਸਾਧਨ। ਸੂਚਨਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਸੰਗਤਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸੂਚਨਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਓਵਰਰਾਈਡਿੰਗ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਸੂਚਨਾ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਐਕਟ, 2002 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ। ਸੂਚਨਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਗੁਪਤ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਗੁਪਤਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਗੁਪਤ ਕਾਨੂੰਨ, 1923 ਸਮੇਤ ਉਹ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਐਕਟ ਦਾ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਓਵਰਰਾਈਡਿੰਗ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਸੰਗਤ ਹਨ।

36. ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗ਼ੈਰ-ਅਸਥਾਈ ਧਾਰਾ ਦਾ ਮਤਲਬ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 225 ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਅਸੰਗਤਤਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਦੇ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਓਵਰਰਾਈਡ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਅਸਥਿਰ ਧਾਰਾ ਨਾਲ ਖੁੱਲ੍ਹਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਸੰਗਤਤਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਲਾਭਦਾਇਕ ਤੌਰ ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ

ਆਰ.ਐਸ.ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਰਘੁਨਾਥ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ (1992) 1 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 335 ਜਿਸ ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾਃ -

"38. ਅਜੋਏ ਕੁਮਾਰ ਬੈਨਰਜੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ (1984) 3 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 127, ਸਬਿਆਸਾਚੀ ਮੁਖਰਜੀ, ਜੇ. (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆਃ

"ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਕਿ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਟਕਰਾਅ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜਾ ਕਾਨੂੰਨ ਪ੍ਰਬਲ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ" ਜਨਰਲਿਆ ਸਪੈਸ਼ਲੀਬਸ ਨਾਨ ਡਿਮਾਂਟੈਂਟ "ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ। ਦੋਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਟਕਰਾਅ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪਾਲਣ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਆਮ ਨਿਯਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਪੂਰਵ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਬਾਅਦ ਦੇ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਦੋ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈਃ

(i) ਦੋਵੇਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹਨ।

(ii) ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੁਝ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਵਾਲਾ ਹੈ।

ਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਬਾਅਦ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਆਮ ਹੋਵੇ, ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਵੇਗਾ।

37. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਸਿਰਫ ਸੂਚਨਾ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਐਕਟ, 2002 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ। ਜੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਰਥ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜੋ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਸੂਚਨਾ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਐਕਟ, 2002 ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।
38. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 151 ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਇੱਕ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਦੇਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਅਸੰਗਤਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨਾ ਤਾਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਜਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਰੋਕਦੇ ਹਨ। ਅੰਤਰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੈ

ਮੁੱਖ ਸੂਚਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹੋਰ।

[ਆਰ. ਭਾਨੂਮਤੀ, ਜੇ.]

ਅਰਜ਼ੀ/ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਜਾਂ ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ, ਆਦਿ। ਚਿੰਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਸੰਗਤਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 151 ਉੱਤੇ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦਾ ਕੋਈ ਓਵਰਰਾਈਡਿੰਗ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ।

39. ਸੂਚਨਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 (1) (ਏ) ਤੋਂ (ਜੇ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 8 (1) (ਜੇ) ਨਿੱਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾਃ-(i) ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਜਾਂ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਜਾਂ (ii) ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨਿੱਜਤਾ 'ਤੇ ਅਣਉਚਿਤ ਹਮਲੇ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਕੇਂਦਰੀ ਜਨਤਕ ਸੂਚਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਅਜਿਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਨ ਕਿ ਵਿਸ਼ਾਲ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਖੁਲਾਸਾ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਿਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਜਾਂ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਿੱਜਤਾ ਉੱਤੇ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਵੱਡਾ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਇਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ।

40. ਨਿਆਂਇਕ ਪੱਖ ਤੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਜਾਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਅਤੇ ਸਰਵਿਸ ਟੈਕਸ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼/ਫੈਸਲੇ ਉਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹਨ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਲਈ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 (1) (ਜੇ) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕੇਂਦਰੀ ਜਨਤਕ ਸੂਚਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਨਿੱਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਨ ਕਿ ਵਿਸ਼ਾਲ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਖੁਲਾਸਾ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਪੱਖ ਤੋਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ/ਕਾਰਵਾਈਆਂ/ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੰਗਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ/ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ/ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਦੇਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਵੇਗਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ XIII ਨਿਯਮ 3 ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ/ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ।

41. ਇੱਕ ਹੋਰ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਕੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਕਿਸੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਗੁਪਤ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਲੋਕ ਸੂਚਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਰਾਜ ਲੋਕ ਸੂਚਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਬੇਨਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦੇ ਪੰਜ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਲੋਕ ਸੂਚਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਰਾਜ ਲੋਕ ਸੂਚਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜੋ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਜਾਂ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਂਦੇ ਸਮੇਂ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

42. ਸਾਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ/ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਸਾਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ. ਲੋੜੀਂਦੀ ਅਦਾਲਤ ਫੀਸ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ/ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਖਲ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮੁਸ਼ਕਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਤਰਕ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਖੁਦ ਬਚਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ।

43. ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸਿੱਟੇ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ:-

(i) ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 151, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ/ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ/ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੰਗਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਪਰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਅਭਿਆਸ ਜਾਂ ਫੀਸ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਆਦਿ ਵਜੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ. ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਸੰਗਤਤਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦਾ ਓਵਰਰਾਈਡਿੰਗ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਮੁੱਖ ਸੂਚਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹੋਰ।

[ਆਰ. ਭਾਨੂਮਤੀ, ਜੇ.]

(III)ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਧੀ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਨਿਆਂਇਕ ਪੱਖ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ/ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ, ਆਰ. ਟੀ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

44. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿਖੇ 2013 ਦੀ ਲੈਟਰਜ਼ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1348 ਵਿੱਚ 13.03.2014 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਸ੍ਰੀਆਤਮਾਰਾਮ ਐਨ.ਐਸ.ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕੀਮਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ। ਐਮਿਕਸ ਵਜੋਂ ਨਾਡਕਰਨੀ।

ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ

ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Advocate Shifa Kler